

Bakalářská práce: Krizová intervence z pohledu studentů psychologie

Autor: Veronika Musilová

Mladí lidé se dostávají do stresových situací stále častěji, respektive, subjektivně cítí narůstající míru stresu, což znamená, že pociťují míru stresogenní situace jako vyšší, než vlastní schopnost nebo možnost tuto situaci zvládnout.

Vyvrcholením stresové situace je pak vznik krize, tu chápeme jako reakci na situaci, která dotyčného subjektivně ohrožuje, má velký dynamický náboj a kterou nelze řešit obvyklými strategiemi, které jsme uplatňovali při řešení běžné zátěže.

Je velmi důležité si uvědomit, že u krizí vyvolaných v důsledku životních změn bývá nástup iniciační fáze pozvolný a mnohdy nemusí být počátek krize dobře rozpoznán, s čímž se typicky setkávají krizoví konzultanti. Oproti tomu náhlý zvrát v životě jedince neumožňuje tuto postupnou adaptaci, a reakce jedince bývá proto mnohem výraznější.

V prvním případě se často setkáváme s nepochopením okolí, když dotyčný, který je v krizi dlouhou dobu, aniž by to bylo ale zjevné, začne svým chováním vybočovat z „běžné normy“, a tak se místo pomocné ruky okolí od daného jedince začne „odtahovat“ a vytvářet bariéry. Takový jedinec pak hledá cesty k pomoci mnohem hůře než ti, u nichž je na první pohled jasné, že jejich životní úděl není lehký. Právě zde je možné spatřovat zcela zásadní roli krizového intervenanta při řešení krize jedince.

Podstatnou okolností při řešení krizových situací je míra citlivosti každého z nás vůči krizovým situacím, která je ovlivněna jak vnitřními faktory (tedy faktory osobnostního charakteru), tak faktory vnějšími.

Za možný spouštěč krize lze také považovat situaci, kdy člověk z nějakých důvodů nemá možnost se dostatečně vyrovnat s vývojovými úkoly, které mu přirozeně přinášejí jednotlivé životní fáze, a neprošel zdárně tranzitorní krizí. Pak se téma nezpracované krize může objevit i později v životě právě ve formě vývojové krize.

Téma práce na tuto oblast psychologického uplatnění velmi pěkně reaguje – autorka se zabývá analýzou subjektivního vnímání studentů psychologie jejich absolvování kurzu krizové intervence, kterého se mohou účastnit v průběhu studia, a následným hodnocením vlivu na jejich další profesní utváření.

V teoretické části autorka vhodně zpracovává základy teorie krizí, definuje pojmy, uvádí základní příčiny a typologie krizí, včetně vyrovnávacích strategií. Následně se věnuje problematice krizové intervence – od vymezení pojmu, přes formy, průběh a předpoklady intervence.

Metodologické pojetí je zpracováno velmi přehledně, cíl je zajímavě postavený, směřuje ke zkušenostem studentů psychologie s praktickým seminářem a jeho propojením s již získanými zkušenostmi z vysoké školy. Výzkumným vzorkem jsou studenti různých vysokých škol, základní metodou je polostrukturovaný rozhovor. Autorka sebekriticky zmiňuje i určité limity výzkumného šetření, a to genderovou nevyrovnanost souboru. Postup získání a zpracování dat je velmi pečlivě popsán, ocenila bych zejména strukturu rozhovoru, která kopíruje strukturu poskytované krizové intervence i specifická témata, s kterými se během krizové intervence mohou interventisté setkat nejčastěji.

Velmi pěkná je i sekundární analýza, v níž se autorka věnuje dodatečně otázce, která z původního rozboru vyplynula.

V práci je uvedena solidně pojatá diskuse a závěry, které z šetření vyplynuly, a to zejména v oblasti osobnostního posunu jako člověka pomáhajících profesí i sama sebe.

Práce zcela jistě přináší zajímavý pohled na sledované téma a vřele doporučuji k obhajobě.

V Praze, 21. 8. 2024

doc. PhDr. Markéta Švamberk Šauerová, Ph.D.

